

Rzeczpospolita
Polska

Sfinansowane przez
Unię Europejską
NextGenerationEU

Załącznik nr 1 do Regulaminu wyboru przedsięwzięć

PRZEWODNIK KWALIFIKOWALNOŚCI WYDATKÓW

Program: Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania
Odporności

Komponent: A „Odporność i Konkurencyjność Gospodarki”

Inwestycja: A2.2.1 Inwestycje we wdrażanie technologii i
innowacji środowiskowych, w tym związanych z GOZ

Maj 2024 r.

Spis treści

1	Ogólne zasady kwalifikowalności wydatków w ramach przedsięwzięcia	3
1.1.	Postępowanie o udzielenie zamówienia	4
1.2.	Zasady kwalifikowalności wydatków w ramach pomocy publicznej oraz pomocy <i>de minimis</i>	5
1.3.	Okres kwalifikowalności	7
1.4.	Zasady kwalifikowalności podatku VAT	7
2	Wkład własny	7
3	Wydatki kwalifikowalne	8
3.1	Rodzaj pomocy	8
3.2	Limity kosztów kwalifikowalnych oraz kwoty wsparcia	8
3.3	Ogólne warunki kwalifikowalności wydatków	8
4	Kategorie wydatków kwalifikowalnych	8
4.1	Grunty	9
4.2	Nieruchomości zabudowane	9
4.3	Środki trwałe/dostawy	9
4.4	Roboty i materiały budowlane	9
4.5.	Usługi doradcze (zewnętrzne)	10
4.6.	Usługi zewnętrzne – wspieranie innowacyjności	10
4.7.	Dodatkowe koszty inwestycji na ochronę środowiska, w tym obniżenie emisyjności ...	10
4.8.	Dodatkowe koszty inwestycji na środki wspierające efektywność energetyczną inną niż w budynkach	12
4.9.	Dodatkowe koszty inwestycji na efektywne gospodarowanie zasobami i wspieranie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym	14
4.10.	Usługi zewnętrzne (pomoc <i>de minimis</i>)	16
4.11.	Usługa zewnętrzna - przygotowanie studium wykonalności przedsięwzięcia (pomoc <i>de minimis</i>)	17
5	Tabela nr 1. Intensywności wsparcia dla regionalnej pomocy inwestycyjnej	18

1 Ogólne zasady kwalifikowalności wydatków w ramach przedsięwzięcia

Niniejszy Przewodnik kwalifikowalności wydatków w Inwestycji A2.2.1 KPO został opracowany z uwzględnieniem zasad i przepisów wynikających w szczególności z:

- 1) Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, zatwierdzonego decyzją wykonawczą Rady Unii Europejskiej z dnia 17 czerwca 2022 r. w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Polski (COM(2022) 268 final), zmienioną decyzją wykonawczą Rady Unii Europejskiej z dnia 8 grudnia 2023 r. zmieniającą decyzję wykonawczą z dnia 17 czerwca 2022 r. w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Polski COM(2023) 745 final;
- 2) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz. Urz. UE L 57 z 18.02.2021 r., str. 17, z późn. zm.);
- 3) rozporządzenia Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. L 2023/2831 z 15.12.2023), zwanego dalej „**rozporządzeniem 2023/2831**”;
- 4) rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „**rozporządzeniem 651/2014**”;
- 5) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniającego rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz. Urz. UE L Nr 198 z 22.06.2020, str. 13);
- 6) ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2024 r. poz. 324);
- 7) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), zwanej dalej „**ustawą o finansach publicznych**”;
- 8) ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2024 r. poz. 419), zwanej dalej „**ustawą o PARP**”;
- 9) rozporządzenia Ministra Rozwoju Technologii z dnia 25 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej na przedsięwzięcia związane z gospodarką obiegu zamkniętego w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz. U. poz. 692), zwanego dalej „**rozporządzeniem z dnia 25 kwietnia 2024 r.**”;
- 10) zawiadomienia Komisji - wytyczne techniczne dotyczące stosowania zasady „nie czynić poważnych szkód” na podstawie rozporządzenia ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (2021/C 58/01 z 18.02.2021).

Pomoc finansowa może być udzielona MŚP, który prowadzi działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej potwierdzoną wpisem do odpowiedniego rejestru albo ewidencji.

Ocena kwalifikowalności wydatków polega na analizie zgodności ich poniesienia z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i prawa krajowego, umową o objęcie przedsięwzięcia wsparciem wraz z innymi dokumentami, do których stosowania przedsiębiorca został zobowiązany w Regulaminie wyboru przedsięwzięć oraz umowie o objęcie przedsięwzięcia wsparciem.

1.1. Postępowanie o udzielenie zamówienia

Wnioskodawca przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców zgodnie z:

- a) ustawą z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605, z późn. zm.) w przypadku podmiotów będących zamawiającymi w rozumieniu tej ustawy,
- b) art. 6c ustawy o PARP,
- c) zasadą konkurencyjności, o której mowa w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 stosowanych odpowiednio, dostępnych pod adresem <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/wytyczne-dotyczace-kwalifikowalnosci-2021-2027>.

Zgodnie z art. 6c ust. 1 ustawy o PARP, podmiot, który ubiega się o udzielenie wsparcia przeznaczonego na zakup towarów lub usług lub otrzymał takie wsparcie i nie jest zobowiązany do wyboru wykonawcy z zastosowaniem zasady konkurencyjności lub przepisów o zamówieniach publicznych, dokonuje wyboru wykonawcy z zachowaniem zasad przejrzystości i uczciwej konkurencji. Podmiot ten nie może dokonać zakupu towarów lub usług od podmiotów, które bezpośrednio lub za pośrednictwem innych podmiotów są z nim powiązane osobowo lub kapitałowo.

WAŻNE! Komunikacja w postępowaniu o udzielenie zamówienia, w tym ogłoszenie zapytania ofertowego, składanie ofert, wymiana informacji między zamawiającym a wykonawcą oraz przekazywanie dokumentów i oświadczeń odbywa się pisemnie za pomocą Bazy Konkurencyjności 2021 (BK2021).

Oznacza to, iż składanie ofert powinno odbywać się poprzez moduł (zakładkę) Oferty, a zadawanie pytań (oraz udzielanie odpowiedzi) poprzez moduł (zakładkę) Pytania, dostępne na każdym ogłoszeniu.

Wydatki planowane do poniesienia w ramach przedsięwzięcia i przewidziane do objęcia wsparciem powinny być opisane w sposób pozwalający na ich jednoznaczną identyfikację, a także przyporządkowane do odpowiednich kategorii wydatków.

Wnioskodawca musi przedstawić we wniosku o objęcie przedsięwzięcia wsparciem informacje w zakresie sposobu kalkulacji poszczególnych wydatków w odniesieniu do każdego rodzaju wydatku

oraz wskazania źródeł danych, na podstawie których określono koszty poszczególnych wydatków, opisu i uzasadnienia wysokości kosztów.

W każdym przypadku, gdy udzielanie zamówienia w ramach przedsięwzięcia podlega stosowaniu ustawy Prawo zamówień publicznych, wnioskodawca zachowuje pełną kontrolę oraz odpowiedzialność za zarządzanie przedsięwzięciem i jego merytoryczną realizację.

Pojęcia „wydatki kwalifikowalne” i „koszty kwalifikowalne” stosowane są w Przewodniku zamiennie.

1.2. Zasady kwalifikowalności wydatków w ramach pomocy publicznej oraz pomocy *de minimis*

Maksymalne progi wartości pomocy i jej intensywności oraz rodzaje wydatków kwalifikowalnych wskazane w Przewodniku wynikają z rozporządzenia z dnia 25 kwietnia 2024 r. oraz:

- 1) zasad udzielania pomocy publicznej uregulowanych w rozporządzeniu 651/2014;
- 2) zasad udzielania pomocy *de minimis* uregulowanych rozporządzeniu 2023/2831.

Wartość **pomocy publicznej** w ramach poszczególnych przeznaczeń pomocy udzielonych w ramach przedsięwzięcia nie może przekroczyć progów wskazanych w art. 4 rozporządzenia 651/2014, w tym:

- a) regionalna pomoc inwestycyjna (art. 14) – dla inwestycji, której koszty kwalifikowalne wynoszą 110 mln EUR lub więcej, kwota pomocy na przedsiębiorstwo na projekt inwestycyjny, jak określono poniżej:
 - w przypadku maksymalnej intensywności pomocy regionalnej na poziomie 10 %: 8,25 mln EUR;
 - w przypadku maksymalnej intensywności pomocy regionalnej na poziomie 15 %: 12,38 mln EUR;
 - w przypadku maksymalnej intensywności pomocy regionalnej na poziomie 20 %: 16,5 mln EUR;
 - w przypadku maksymalnej intensywności pomocy regionalnej na poziomie 25 %: 20,63 mln EUR;
 - w przypadku maksymalnej intensywności pomocy regionalnej na poziomie 30 %: 24,75 mln EUR;
 - w przypadku maksymalnej intensywności pomocy regionalnej na poziomie 35 %: 28,88 mln EUR;
 - w przypadku maksymalnej intensywności pomocy regionalnej na poziomie 40 %: 33 mln EUR;
 - w przypadku maksymalnej intensywności pomocy regionalnej na poziomie 50 %: 41,25 mln EUR;
 - w przypadku maksymalnej intensywności pomocy regionalnej na poziomie 60 %: 49,5 mln EUR;

- w przypadku maksymalnej intensywności pomocy regionalnej na poziomie 70 %: 57,75 mln EUR;
- b) pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP (art. 18): 2,2 mln EUR na przedsiębiorstwo i na projekt;
- c) pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności (art. 28): 10 mln EUR na przedsiębiorstwo i na projekt;
- d) pomoc inwestycyjna na ochronę środowiska, w tym obniżenie emisyjności (art. 36): 30 mln EUR na przedsiębiorstwo na projekt inwestycyjny;
- e) pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną inną niż w budynkach (art. 38): 30 mln EUR na przedsiębiorstwo na projekt inwestycyjny.
- f) pomoc inwestycyjna na efektywne gospodarowanie zasobami i wspieranie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym (art. 47): 30 mln EUR na przedsiębiorstwo na projekt inwestycyjny;

Aby ustalić, czy przestrzegane są ww. maksymalne progi pomocy publicznej oraz progi maksymalnej intensywności pomocy publicznej, należy wziąć pod uwagę **warunki kumulacji** wskazane w art. 8 rozporządzenia 651/2014.

Pomoc de minimis może być udzielona pod warunkiem, że łącznie z inną pomocą de minimis oraz pomocą de minimis w rolnictwie i rybołówstwie, otrzymaną w okresie 3 lat¹ z różnych źródeł i w różnych formach, nie przekroczy kwoty wskazanej w rozporządzeniu 2023/2831. Do celów ustalenia dopuszczalnego pułapu pomocy de minimis przez jednego przedsiębiorcę rozumie się jedno przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 2 ust. 2 rozporządzenia 2023/2831. Wnioskowana pomoc de minimis nie może przekroczyć ww. limitu.

Aby ustalić, czy przestrzegany jest ww. limit pomocy de minimis należy wziąć pod uwagę **warunki kumulacji** wskazane w art. 5 rozporządzenia 2023/2831.

Do przeliczenia na EUR wysokości udzielonego wsparcia w ramach poszczególnych przeznaczeń pomocy w przedsięwzięciu, stosowany jest kurs średni walut obcych – ogłaszany przez Narodowy Bank Polski – obowiązujący w dniu zawarcia umowy o objęcie przedsięwzięcia wsparciem, a w przypadku zmiany – w dniu zawarcia aneksu do umowy o objęcie przedsięwzięcia wsparciem.

Pomoc publiczna może zostać udzielona, jeżeli MŚP złożył wniosek o jej przyznanie przed rozpoczęciem prac nad projektem, zgodnie z art. 6 ust. 2 zdanie pierwsze rozporządzenia 651/2014.

¹ Rozporządzenie 2023/2831 wprowadziło zmianę w sposobie obliczania 3-letniego okresu przy sumowaniu limitu *de minimis* z lat podatkowych (bieżący rok podatkowy + 2 poprzednie lata podatkowe) na okres 3 minionych lat (3 x 365 dni).

Za rozpoczęcie prac nad przedsięwzięciem nie uważa się poniesienia kosztów przygotowania studium wykonalności przedsięwzięcia niezbędnego do przygotowania wniosku o objęcie przedsięwzięcia wsparciem.

1.3. Okres kwalifikowalności

Okres kwalifikowalności wydatków dla przedsięwzięcia określony jest w umowie o objęcie przedsięwzięcia wsparciem.

Termin rozpoczęcia realizacji przedsięwzięcia nie może być zaplanowany później niż w ciągu 6 miesięcy od złożenia wniosku o objęcie przedsięwzięcia wsparciem.

Okres realizacji przedsięwzięcia nie może wykraczać poza datę 31 marca 2026 r.

Koszty kwalifikowalne mogą zostać poniesione najwcześniej po dniu złożenia wniosku o objęcie przedsięwzięcia wsparciem za wyjątkiem kosztów przygotowania studium wykonalności przedsięwzięcia. **Koszty przygotowania studium wykonalności przedsięwzięcia będą możliwe do uwzględnienia w Harmonogramie rzeczowo-finansowym przedsięwzięcia, jeśli zostały poniesione nie wcześniej niż 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o objęcie przedsięwzięcia wsparciem.**

1.4. Zasady kwalifikowalności podatku VAT

Podatek od towarów i usług (VAT) w ramach przedsięwzięcia stanowi wydatek niekwalifikowalny.

Podatek VAT musi być finansowany ze środków własnych wnioskodawcy, zgodnie ze stosowanymi przez podmiot zasadami jego rozliczania.

Koszt kwalifikowalny przedsięwzięcia to wartość netto wydatków związanych z realizacją przedsięwzięcia – oznacza to, że we wniosku o objęcie przedsięwzięcia wsparciem w Harmonogramie rzeczowo-finansowym wartość wydatków ogółem mus być równa wartości wydatków kwalifikowalnych zadania i przedsięwzięcia.

2 Wkład własny

Wnioskodawca jest zobowiązany do wniesienia wkładu własnego o zadeklarowanej wartości na pokrycie części kosztów kwalifikowalnych przedsięwzięcia oraz pokrycie kosztów niekwalifikowalnych, w tym podatku VAT. Wnioskodawca zapewnia finansowanie wkładu własnego we własnym zakresie.

Wkład własny może zostać wniesiony wyłącznie w formie pieniężnej (rozchód środków finansowych z rachunku lub kasy w trakcie trwania przedsięwzięcia). Wkład własny wnioskodawcy nie może pochodzić ze środków publicznych w rozumieniu przepisów ustawy o finansach publicznych. Oznacza to środki finansowe wnoszone przez wnioskodawcę, które zostaną przeznaczone na pokrycie wydatków kwalifikowalnych i które nie zostaną wnioskodawcy przekazane w formie dofinansowania (różnica między kwotą wydatków kwalifikowalnych a kwotą dofinansowania przekazaną wnioskodawcy).

Pojęcia „wsparcie” i „dofinansowanie” stosowane są w Przewodniku zamiennie.

3 Wydatki kwalifikowalne

3.1 Rodzaj pomocy

Wnioskodawca w ramach jednego przedsięwzięcia może uzyskać pomoc publiczną na podstawie rozporządzenia 651/2014 w ramach jednego lub więcej rodzajów (przeznaczeń) pomocy i pomoc *de minimis* na podstawie rozporządzenia 2023/2831.

W Harmonogramie rzeczowo-finansowym we wniosku o objęcie przedsięwzięcia wsparciem każdy rodzaj pomocy jest objęty odrębną kategorią kosztów.

3.2 Limity kosztów kwalifikowalnych oraz kwoty wsparcia

Minimalna wartość kosztów kwalifikowalnych przedsięwzięcia wynosi 896 380 zł.

Maksymalna wartość kosztów kwalifikowalnych przedsięwzięcia wynosi 4 481 900 zł.

Maksymalna kwota wsparcia przedsięwzięcia wynosi 3 500 000 zł.

3.3 Ogólne warunki kwalifikowalności wydatków

Kosztami kwalifikowalnymi są koszty zgodne z umową o objęcie przedsięwzięcia wsparciem, w tym:

- a) poniesione na realizację przedsięwzięcia oraz niezbędne do realizacji przedsięwzięcia i osiągnięcia jego celów;
- b) bezpośrednio związane z przedsięwzięciem;
- c) zgodne z art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

4 Kategorie wydatków kwalifikowalnych

W ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej kwalifikowalne są koszty związane z realizacją inwestycji początkowej, o której mowa w art. 2 pkt. 49 lit. a rozporządzenia 651/2014, opisane w punktach od 4.1 do 4.4, tj. koszty zakupu:

- 1) nowych środków trwałych¹;
- 2) robót i materiałów budowlanych, niezbędnych do używania środków, o których mowa w pkt 1;
- 3) wartości niematerialnych i prawnych² w formie patentów, licencji, know-how oraz innych praw własności intelektualnej, które będą:

¹ Środki trwałe, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o rachunkowości”.

² Wartości, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy o rachunkowości.

- a) nabyte na warunkach rynkowych od osób trzecich niepowiązanych z MŚP otrzymującym pomoc,
- b) wykorzystywane wyłącznie przez MŚP otrzymującego pomoc,
- c) podlegać amortyzacji zgodnie z przepisami o rachunkowości,
- d) stanowić aktywa MŚP otrzymującego pomoc i pozostaną związane z przedsięwzięciem, na które przyznano tę pomoc, przez co najmniej trzy lata od dnia zakończenia realizacji przedsięwzięcia.

W przypadku pomocy przyznanej na dywersyfikację istniejącego zakładu koszty kwalifikowalne muszą przekraczać o co najmniej 200 % wartość księgową ponownie wykorzystywanych aktywów, odnotowaną w roku obrotowym poprzedzającym rozpoczęcie prac.

Intensywność regionalnej pomocy inwestycyjnej, w tym na pokrycie kosztów wartości niematerialnych i prawnych, oblicza się zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2021 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2022-2027 (Dz. U. poz. 2422).

Intensywność regionalnej pomocy inwestycyjnej w poszczególnych regionach dla poszczególnych kategorii przedsiębiorców została przedstawiona w Tabeli nr 1 w pkt. 5.

4.1 Grunty

W ramach tej kategorii kwalifikowalne są wydatki poniesione na zakup:

- 1) prawa użytkowania wieczystego gruntu lub
- 2) prawa własności gruntu.

4.2 Nieruchomości zabudowane

W ramach tej kategorii kwalifikowalne są koszty nabycia prawa własności nieruchomości zabudowanej, z wyłączeniem lokali mieszkalnych.

Suma kosztów kwalifikowalnych poniesionych na nabycie gruntów (4.1) i nieruchomości zabudowanych (4.2) nie może przekroczyć 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych przedsięwzięcia.

4.3 Środki trwałe/dostawy

W ramach tej kategorii kwalifikowalne są koszty zakupu środków trwałych innych niż określone w pkt 4.1 i 4.2, w tym koszty ich instalacji i uruchomienia.

Środki trwałe muszą być nowe oraz zakupione po cenie rynkowej przez wnioskodawcę po dniu złożenia wniosku o objęcie przedsięwzięcia wsparciem. Do kategorii tej należą środki trwałe, które nie były nigdy wcześniej wykorzystywane w procesie produkcji lub świadczenia usług.

4.4 Roboty i materiały budowlane

W ramach tej kategorii kwalifikowalne są koszty zakupu robót i materiałów budowlanych niezbędnych do używania środków, o których mowa w pkt 4.1-4.3. Wartość kosztów

kwifikowalnych z tytułu robót i materiałów budowlanych nie może przekroczyć 10% wartości kosztów zakupu środków trwałych.

Wydatki związane z adaptacją lub remontem budynku mogą być uznane za kwalifikowalne.

4.5. Usługi doradcze (zewnętrzne)

W ramach tej kategorii kwalifikowalne są koszty usług doradczych, które:

- 1) są świadczone przez doradców zewnętrznych tj. osoby fizyczne niezatrudnione u wnioskodawcy, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, które oferują usługi doradztwa.
- 2) nie mają charakteru ciągłego ani okresowego, nie są też związane ze zwykłymi kosztami operacyjnymi przedsiębiorstwa, takimi jak rutynowe usługi doradztwa podatkowego, regularne usługi prawnicze lub reklama.

W ramach tej kategorii kwalifikowalne są szczególności koszty w przeprowadzenia środowiskowej oceny cyklu życia (LCA - Life Cyc Assessment), oceny śladu środowiskowego produktu (PEF - Product Environmental Footprint) oraz audytu końcowego parametrów przedsięwzięcia.

Koszt usług doradczych realizowanych przez pracowników wnioskodawcy jest kosztem niekwalifikowalnym.

Maksymalna intensywność pomocy na usługi doradcze na rzecz MŚP wynosi 50% kosztów kwalifikowalnych.

4.6. Usługi zewnętrzne – wspieranie innowacyjności

W ramach tej kategorii za koszty kwalifikowalne uznaje się koszty:

- a) uzyskania, walidacji i obrony patentów oraz innych wartości niematerialnych i prawnych,
- b) usług doradczych w zakresie innowacji w rozumieniu art. 2 pkt 94 rozporządzenia 651/2014,
- c) usług wsparcia innowacji w zakresie znakowania, testowania lub certyfikacji.

Maksymalna intensywność pomocy dla MŚP na wspieranie innowacyjności wynosi 50% kosztów kwalifikowalnych.

4.7. Dodatkowe koszty inwestycji na ochronę środowiska, w tym obniżenie emisyjności

W ramach tej kategorii kosztami kwalifikowalnymi są dodatkowe koszty inwestycji określone w drodze porównania kosztów inwestycji z kosztami scenariusza alternatywnego, który wystąpiłby w przypadku braku pomocy, w następujący sposób:

- a) w przypadku gdy scenariusz alternatywny polega na przeprowadzeniu inwestycji mniej przyjaznej środowisku odpowiadającej normalnym praktykom handlowym w danym sektorze lub

dla danej działalności, koszty kwalifikowalne stanowią różnicę między kosztami inwestycji, na którą przyznano pomoc państwa, i kosztami inwestycji mniej przyjaznej środowisku,

b) w przypadku gdy scenariusz alternatywny polega na przeprowadzeniu tej samej inwestycji w późniejszym terminie, koszty kwalifikowalne stanowią różnicę między kosztami inwestycji, na którą przyznano pomoc państwa, i wartością bieżącą netto kosztów późniejszej inwestycji, dyskontowaną do wartości na moment, w którym inwestycja objęta pomocą zostałaaby przeprowadzona,

c) w przypadku gdy scenariusz alternatywny polega na utrzymaniu działania istniejącej instalacji i istniejącego sprzętu, koszty kwalifikowalne stanowią różnicę między kosztami inwestycji, na którą przyznano pomoc państwa, i wartością bieżącą netto inwestycji w konserwację, naprawę i modernizację istniejącej instalacji i istniejącego sprzętu, dyskontowaną do wartości na moment, w którym inwestycja objęta pomocą zostałaaby przeprowadzona,

d) w przypadku sprzętu będącego przedmiotem umowy leasingu koszty kwalifikowalne stanowią różnicę wartości bieżącej netto między kwotą leasingu sprzętu, na który przyznano pomoc państwa, i kwotą leasingu sprzętu mniej przyjaznego środowisku, który zostałaby wzięty w leasing w przypadku braku pomocy; koszty leasingu nie obejmują kosztów związanych z eksploatacją sprzętu lub instalacji (koszty paliwa, ubezpieczenia, konserwacji, innych materiałów eksploatacyjnych), niezależnie od tego, czy wchodzi one w skład umowy leasingu.

We wszystkich sytuacjach wymienionych w akapicie powyżej, w lit. a)–d) scenariusz alternatywny musi stanowić inwestycję o porównywalnej zdolności produkcyjnej i porównywalnym cyklu życia, zgodną z już obowiązującymi normami unijnymi. Scenariusz alternatywny musi być wiarygodny w kontekście wymogów prawnych, warunków rynkowych i bodźców stworzonych przez unijny system handlu emisjami.

W przypadku gdy inwestycja, na którą przyznano pomoc państwa, polega na instalacji dodatkowych komponentów w już istniejącym zakładzie, dla którego nie istnieje inwestycja alternatywna mniej przyjazna dla środowiska, kosztami kwalifikowalnymi są całkowite koszty inwestycji.

Kosztów, które nie są bezpośrednio związane z osiągnięciem wyższego poziomu ochrony środowiska, nie uznaje się za kwalifikowalne.

Nie są kwalifikowalne koszty dotyczące pomocy na infrastrukturę dedykowaną i magazynowanie, o których mowa w art. 36 ust. 4 rozporządzenia 651/2014.

Maksymalna intensywność w przypadku pomocy inwestycyjnej na ochronę środowiska, w tym obniżenie emisyjności wynosi 40% kosztów kwalifikowalnych.

W przypadku gdy inwestycja, z wyjątkiem inwestycji opartych na wykorzystaniu biomasy, prowadzi do 100% redukcji bezpośrednich emisji gazów cieplarnianych, intensywność pomocy może wynieść 50%.

W przypadku inwestycji związanych z CCS (CO₂ Capture and Storage, technologia wychwytywania i składowania dwutlenku węgla) lub CCU (Carbon Capture Utilization, wychwytywanie i utylizacja dwutlenku węgla) intensywność pomocy nie może przekraczać 30% kosztów kwalifikowalnych.

Intensywność pomocy zwiększa się:

1) w przypadku pomocy na rzecz:

- a) średniego przedsiębiorcy – o 10 punktów procentowych,
- b) mikroprzedsiębiorcy i małego przedsiębiorcy – o 20 punktów procentowych;

2) w przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze:

- a) województw: dolnośląskiego i wielkopolskiego oraz na obszarach regionu warszawskiego stołecznego należących do gmin: Baranów, Błonie, Dąbrówka, Dobrze, Góra Kalwaria, Grodzisk Mazowiecki, Jadów, Jaktorów, Kałuszyn, Kampinos, Kołbiel, Latowicz, Leoncin, Leszno, Mrozy, Nasielsk, Osieck, Prażmów, Serock, Siennica, Sobienie-Jeziory, Strachówka, Tarczyn, Tłuszcz, Zakroczym i Żabia Wola – o 5 punktów procentowych,
- b) województw: kujawsko-pomorskiego, lubelskiego, lubuskiego, łódzkiego, małopolskiego, opolskiego, podkarpackiego, podlaskiego, pomorskiego, śląskiego, świętokrzyskiego, warmińsko-mazurskiego i zachodniopomorskiego oraz regionu mazowieckiego regionalnego obejmującego podregiony: ciechanowski, ostrołęcki, płocki, radomski, siedlecki i żyrardowski – o 15 punktów procentowych.

Za koszty inwestycji bierze się pod uwagę koszty nabycia: gruntów; nieruchomości zabudowanych, środków trwałych/dostaw, wartości niematerialnych i prawnych oraz robót i materiałów budowlanych.

4.8. Dodatkowe koszty inwestycji na środki wspierające efektywność energetyczną inną niż w budynkach

Pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną inną niż w budynkach jest udzielana na realizację inwestycji umożliwiającej osiągnięcie wyższego poziomu tej efektywności w prowadzonej przez MŚP działalności gospodarczej, w tym na realizację inwestycji podejmowanej w celu spełnienia przyjętych, lecz jeszcze nieobowiązujących norm unijnych, pod warunkiem, że inwestycja zostanie zrealizowana i ukończona co najmniej 18 miesięcy przed datą wejścia w życie danej normy.

Pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną inną niż w budynkach nie jest udzielana:

- 1) w celu spełnienia przyjętych i obowiązujących norm unijnych;
- 2) na kogenerację ani na systemy ciepłownicze lub chłodnicze;
- 3) na instalację urządzeń energetycznych wykorzystujących paliwa kopalne, w tym gaz ziemny.

W przypadku gdy inwestycja stanowi inwestycję łatwą do zidentyfikowania, której celem jest wyłącznie poprawa efektywności energetycznej i dla której nie istnieje alternatywna inwestycja mniej energooszczędna, kosztami kwalifikowalnymi są całkowite koszty inwestycji.

W ramach tej kategorii za koszty kwalifikowalne uznaje się dodatkowe koszty inwestycji niezbędne do osiągnięcia wyższego poziomu efektywności energetycznej. Są one określane w drodze porównania kosztów inwestycji z kosztami scenariusza alternatywnego, który wystąpiłby w przypadku braku pomocy, w następujący sposób:

- a) w przypadku gdy scenariusz alternatywny polega na przeprowadzeniu inwestycji mniej efektywnej energetycznie odpowiadającej normalnym praktykom handlowym w danym sektorze lub dla danej działalności, koszty kwalifikowalne stanowią różnicę między kosztami inwestycji, na którą przyznano pomoc państwa, i kosztami inwestycji mniej efektywnej energetycznie,
- b) w przypadku gdy scenariusz alternatywny polega na przeprowadzeniu tej samej inwestycji w późniejszym terminie, koszty kwalifikowalne stanowią różnicę między kosztami inwestycji, na którą przyznano pomoc państwa, i wartością bieżącą netto kosztów późniejszej inwestycji, dyskontowaną do wartości na moment, w którym inwestycja objęta pomocą zostałaby przeprowadzona,
- c) w przypadku gdy scenariusz alternatywny polega na utrzymaniu działania istniejącej instalacji i istniejącego sprzętu, koszty kwalifikowalne stanowią różnicę między kosztami inwestycji, na którą przyznano pomoc państwa, i wartością bieżącą netto inwestycji w konserwację, naprawę i modernizację istniejącej instalacji i istniejącego sprzętu, dyskontowaną do wartości na moment, w którym inwestycja objęta pomocą zostałaby przeprowadzona,
- d) w przypadku sprzętu będącego przedmiotem umowy leasingu koszty kwalifikowalne stanowią różnicę wartości bieżącej netto między kwotą leasingu sprzętu, na który przyznano pomoc państwa, i kwotą leasingu sprzętu mniej efektywnego energetycznie, który zostałby wzięty w leasing w przypadku braku pomocy; koszty leasingu nie obejmują kosztów związanych z eksploatacją sprzętu lub instalacji (koszty paliwa, ubezpieczenia, konserwacji, innych materiałów eksploatacyjnych), niezależnie od tego, czy wchodzi one w skład umowy leasingu.

We wszystkich sytuacjach wymienionych w akapicie powyżej, scenariusz alternatywny musi stanowić inwestycję o porównywalnej zdolności produkcyjnej i porównywalnym cyklu życia, zgodną z już obowiązującymi normami unijnymi. Scenariusz alternatywny musi być wiarygodny w kontekście wymogów prawnych, warunków rynkowych i bodźców stworzonych przez unijny system handlu emisjami.

Kosztów, które nie są bezpośrednio związane z osiągnięciem wyższego poziomu efektywności energetycznej, nie uznaje się za kwalifikowalne.

Maksymalna intensywność pomocy wynosi 30 % kosztów kwalifikowalnych.

Intensywność pomocy zwiększa się:

1) w przypadku pomocy na rzecz:

- a) średniego przedsiębiorcy – o 10 punktów procentowych,
- b) mikroprzedsiębiorcy i małego przedsiębiorcy – o 20 punktów procentowych;

2) w przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze:

- a) województw: dolnośląskiego i wielkopolskiego oraz na obszarach regionu warszawskiego stołecznego należących do gmin: Baranów, Błonie, Dąbrówka, Dobrze, Góra Kalwaria, Grodzisk Mazowiecki, Jadów, Jaktorów, Kałuszyn, Kampinos, Kołbiel, Latowicz, Leoncin, Leszno, Mrozy, Nasielsk, Osieck, Prażmów, Serock, Siennica, Sobienie-Jeziory, Strachówka, Tarczyn, Tłuszcz, Zakroczym i Żabia Wola – o 5 punktów procentowych,
- b) województw: kujawsko-pomorskiego, lubelskiego, lubuskiego, łódzkiego, małopolskiego, opolskiego, podkarpackiego, podlaskiego, pomorskiego, śląskiego, świętokrzyskiego, warmińsko-mazurskiego i zachodniopomorskiego oraz regionu mazowieckiego regionalnego obejmującego podregiony: ciechanowski, ostrołęcki, płocki, radomski, siedlecki i żyrardowski – o 15 punktów procentowych.

Za koszty inwestycji bierze się pod uwagę koszty nabycia: gruntów; nieruchomości zabudowanych, środków trwałych/dostaw, wartości niematerialnych i prawnych oraz robót i materiałów budowlanych.

4.9. Dodatkowe koszty inwestycji na efektywne gospodarowanie zasobami i wspieranie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym

Koszty w tej kategorii są objęte pomocą, o której mowa w art. 47 rozporządzenia 651/2014.

Pomoc przyznaje się na następujące rodzaje inwestycji:

- a) inwestycje poprawiające efektywne gospodarowanie zasobami w drodze jednego albo obu z poniższych działań:
 - i. ograniczenie netto ilości zasobów zużywanych do produkcji danej ilości produktu w porównaniu z wcześniej istniejącym procesem produkcji stosowanym przez wnioskodawcę lub z alternatywnymi projektami lub działaniami wymienionymi w art. 47 ust. 7 rozporządzenia 651/2014. Zużywane zasoby obejmują wszystkie zużywane zasoby materialne, z wyjątkiem energii, a ograniczenie określa się w drodze pomiaru lub oszacowania zużycia przed wdrożeniem środka pomocy i po jego wdrożeniu, z uwzględnieniem wszelkich korekt w zakresie warunków zewnętrznych mogących wpływać na zużycie zasobów,
 - ii. zastąpienie pierwotnych surowców lub substratów surowcami lub substratami wtórnymi (ponownie użytymi lub pochodzącymi z odzysku, w tym z recyklingu),

- b) inwestycje w zapobieganie wytwarzaniu odpadów i ograniczenie ich wytwarzania, przygotowanie do ponownego użycia, dekontaminację i recykling odpadów wytwarzanych przez wnioskodawcę lub inwestycje w przygotowanie do ponownego użycia, dekontaminację i recykling odpadów wytwarzanych przez osoby trzecie, które to odpady w przeciwnym razie zostałyby niewykorzystane, unieszkodliwione lub przetworzone zgodnie ze sposobem przetwarzania, który znajduje się niżej w kolejności priorytetów hierarchii postępowania z odpadami, o której mowa w art. 4 ust. 1 dyrektywy 2008/98/WE, lub w mniej zasobooszczędny sposób, lub prowadziłyby do niższej jakości produktu recyklingu,
- c) inwestycje w zbiórkę, sortowanie, dekontaminację, przetwarzanie wstępne i przetwarzanie innych produktów, materiałów lub substancji wytwarzanych przez wnioskodawcę lub przez osoby trzecie, które w przeciwnym razie zostałyby niewykorzystane lub wykorzystane w mniej zasobooszczędny sposób,
- d) inwestycje w selektywną zbiórkę i sortowanie odpadów w celu ich przygotowania do ponownego użycia lub recyklingu.

Pomoc nie zwalnia przedsiębiorstw wytwarzających odpady z żadnych kosztów ani obowiązków związanych z przetwarzaniem odpadów, za które są one odpowiedzialne na podstawie prawa Unii lub prawa krajowego, w tym na podstawie systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta, ani z kosztów, które należy uznać za normalne koszty przedsiębiorstwa.

Pomoc nie może stanowić zachęty do wytwarzania odpadów ani do większego wykorzystywania zasobów.

Kosztami kwalifikowalnymi są dodatkowe koszty inwestycji określone przez porównanie całkowitych kosztów inwestycji w ramach projektu z kosztami projektu lub działania mniej przyjaznego dla środowiska, stanowiącego jedno z poniższych:

- a) scenariusz alternatywny polegający na porównywalnej inwestycji, która w wiarygodny sposób zostałaaby zrealizowana bez pomocy w nowym lub wcześniej istniejącym procesie produkcji i która nie umożliwi osiągnięcia jednakowego poziomu efektywnej gospodarki zasobami;
- b) scenariusz alternatywny, polegający na przetwarzaniu odpadów zgodnie ze sposobem przetwarzania znajdującym się niżej w kolejności priorytetów hierarchii postępowania z odpadami, o której mowa w art. 4 ust. 1 dyrektywy 2008/98/WE, lub przetwarzanie odpadów, innych produktów, materiałów lub substancji w mniej zasobooszczędny sposób;
- c) scenariusz alternatywny polegający na porównywalnej inwestycji w tradycyjny proces produkcji z wykorzystaniem surowca pierwotnego lub wsadu, jeżeli otrzymany produkt wtórny (ponownie użyty lub pochodzący z odzysku) można uznać za technicznie i ekonomicznie wymienny z produktem pierwotnym.

We wszystkich sytuacjach wymienionych w akapicie wyżej lit. a) i c), scenariusz alternatywny musi stanowić inwestycję o porównywalnej zdolności produkcyjnej i porównywalnym cyklu życia,

zgodną z już obowiązującymi normami unijnymi. Scenariusz alternatywny musi być wiarygodny w kontekście wymogów prawnych, warunków rynkowych i bodźców.

W przypadku gdy inwestycja polega na instalacji dodatkowych części w już istniejącym zakładzie, dla którego nie istnieje inwestycja równoważna mniej przyjazna dla środowiska, lub podmiot ubiegający się o pomoc może wykazać, że w przypadku braku pomocy inwestycja nie zostałaaby zrealizowana, kosztami kwalifikowalnymi są całkowite koszty inwestycji.

Maksymalna intensywność pomocy wynosi 40 % kosztów kwalifikowalnych.

Intensywność wsparcia zwiększa się w przypadku:

1) pomocy na rzecz:

- a) średniego przedsiębiorcy – o 10 punktów procentowych,
- b) mikroprzedsiębiorcy i małego przedsiębiorcy – o 20 punktów procentowych;

2) w przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze:

- a) województw: dolnośląskiego i wielkopolskiego oraz na obszarach regionu warszawskiego stołecznego należących do gmin: Baranów, Błonie, Dąbrówka, Dobrze, Góra Kalwaria, Grodzisk Mazowiecki, Jadów, Jaktorów, Kałuszyn, Kampinos, Kołbiel, Latowicz, Leoncin, Leszno, Mrozy, Nasielsk, Osieck, Prażmów, Serock, Siennica, Sobienie-Jeziory, Strachówka, Tarczyn, Tłuszcz, Zakroczym i Żabia Wola – o 5 punktów procentowych,
- b) województw: kujawsko-pomorskiego, lubelskiego, lubuskiego, łódzkiego, małopolskiego, opolskiego, podkarpackiego, podlaskiego, pomorskiego, śląskiego, świętokrzyskiego, warmińsko-mazurskiego i zachodniopomorskiego oraz regionu mazowieckiego regionalnego obejmującego podregiony: ciechanowski, ostrołęcki, płocki, radomski, siedlecki i żyrardowski – o 15 punktów procentowych.

Za koszty inwestycji bierze się pod uwagę koszty nabycia: gruntów; nieruchomości zabudowanych, środków trwałych/dostaw, wartości niematerialnych i prawnych oraz robót i materiałów budowlanych.

4.10. Usługi zewnętrzne (pomoc de minimis)

W ramach kategorii kwalifikowane są następujące koszty usług zewnętrznych:

- a) przygotowania studium wykonalności przedsięwzięcia zawierającego elementy określone w art. 2 pkt 87 rozporządzenia 651/2014;
- b) ustanowienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy o objęcie przedsięwzięcia wsparciem;
- c) usług doradczych lub eksperckich niezbędnych do potwierdzenia, że określone dla przedsięwzięcia wskaźniki środowiskowe zostały osiągnięte;

- d) subskrypcji rozumianej jako odpłatny dostęp do oprogramowania, usługi lub produktu, która nie wiąże się z nabyciem praw własności intelektualnej;
- e) promocji przedsięwzięcia lub rozwiązań, których przedsięwzięcie dotyczy w wysokości **nieprzekraczającej 2% całkowitych kosztów kwalifikowalnych przedsięwzięcia**.

Intensywność pomocy *de minimis* nie może przekroczyć 85% kosztów kwalifikowalnych.

4.11. Usługa zewnętrzna - przygotowanie studium wykonalności przedsięwzięcia (pomoc de minimis)

Na podstawie art. 2 pkt 87 rozporządzenia 651/2014, studium wykonalności przedsięwzięcia oznacza ocenę i analizę potencjału przedsięwzięcia, która ma wesprzeć proces decyzyjny poprzez obiektywne i racjonalne określenie jego mocnych i słabych stron oraz możliwości i zagrożeń z nim związanych, zasobów, jakie będą niezbędne do realizacji przedsięwzięcia, oraz ocenę szans jego powodzenia.

Koszt przygotowania studium wykonalności przedsięwzięcia nie jest kosztem obowiązkowym w ramach przedsięwzięcia. Wnioskodawca we wniosku o objęcie przedsięwzięcia wsparciem może posłużyć się własnymi analizami, nie ponosząc kosztów związanych z przygotowaniem studium wykonalności przedsięwzięcia.

Limit na przygotowanie studium wykonalności przedsięwzięcia wynosi maksymalnie **do 2% całkowitych kosztów kwalifikowalnych przedsięwzięcia**.

Koszt przygotowania studium wykonalności przedsięwzięcia może być kwalifikowalny jeśli zostanie faktycznie poniesiony przed dniem złożenia wniosku o objęcie przedsięwzięcia wsparciem i rozpoczęciem wskazanego w tym wniosku okresem realizacji przedsięwzięcia.

Pod pojęciem wydatku faktycznie poniesionego należy rozumieć wydatek poniesiony w znaczeniu kasowym, tj. rozchód środków pieniężnych z kasy lub rachunku płatniczego (obciążenie rachunku płatniczego wnioskodawcy).

Dokument studium wykonalności przedsięwzięcia będzie oceniany pod względem zgodności z art. 2 pkt. 87 rozporządzenia 651/2014 w trakcie rozliczania kosztów na etapie realizacji przedsięwzięcia. JW dokona analizy i sprawdzi dokument:

- czy zawiera ocenę i analizę potencjału przedsięwzięcia?
- czy zawiera analizę słabych i mocnych stron przedsięwzięcia?
- czy zawiera analizę możliwości i zagrożeń związanych z realizacją przedsięwzięcia?
- czy zawiera zasoby niezbędne do realizacji przedsięwzięcia?
- czy zawiera analizę oceniającą szanse na powodzenie realizacji przedsięwzięcia?

Warunkiem uznania za kwalifikowalny kosztu przygotowania studium wykonalności przedsięwzięcia jest złożenie tego studium wraz z wnioskiem o płatność i jego pozytywnie zweryfikowanie przez PARP.

Przygotowanie studium wykonalności przedsięwzięcia musi nastąpić najpóźniej 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o objęcie przedsięwzięcia wsparciem (decyduje data zapłaty za przygotowanie tego dokumentu).

Koszt przygotowania studium wykonalności przedsięwzięcia musi zostać poniesiony zgodnie z pkt 1.1 i 3.3.

5 Tabela nr 1. Intensywności wsparcia dla regionalnej pomocy inwestycyjnej

Województwa (regiony)		Przedsiębiorstwa	
		Małe	Średnie
lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie; region mazowiecki regionalny (podregion siedlecki)		70%	60%
kujawsko-pomorskie, lubuskie, łódzkie, małopolskie, opolskie, zachodniopomorskie; region mazowiecki regionalny (podregiony: ciechanowski, ostrołęcki, płocki, radomski, żyrardowski)		60%	50%
region warszawski stołeczny (obszary należące do gmin: Dąbrówka, Dobrze, Jadów, Kałuszyn, Kołbiel, Latowicz, Mrozy, Osieck, Serock, Siennica, Sobienie Jeziory, Strachówka i Tłuszcz)		55%	45%
pomorskie, śląskie		50%	40%
dolnośląskie, wielkopolskie z wyłączeniem podregionu poznańskiego oraz miast Poznań i Wrocław; region warszawski stołeczny (obszary należące do gmin: Baranów, Błonie, Góra Kalwaria, Grodzisk Mazowiecki, Jaktorów, Kampinos, Leoncin, Leszno, Nasielsk, Prażmów, Tarczyn, Zakroczym i Żabia Wola)		45%	35%
Obszar miast Poznań i Wrocław, podregion poznański	od 01.01.2022 r. do 31.12.2024 r.	40%	30%
	od 01.01.2025 r. do 31.12.2027 r.	35%	25%
Województwa (regiony)		Przedsiębiorstwa	
		Małe	Średnie

<p>Warszawa oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> – powiat legionowski (gminy: Legionowo, Jabłonna, Nieporęt, Wieliszew), – powiat miński (gminy: Mińsk Mazowiecki, Sulejówek, Cegłów, Dębe Wielkie, Halinów, Jakubów, Stanisławów), – powiat otwocki (gminy: Józefów, Otwock, Celestynów, Karczew, Wiązowna), – powiat wołomiński (gminy: Kobyłka, Marki, Ząbki, Zielonka, Klembów, Poświętne, Radzymin, Wołomin), – powiat grodziski (gminy: Milanówek, Podkowa Leśna), – powiat nowodworski (gminy: Nowy Dwór Mazowiecki, Czosnów, Pomiechówek), – powiat piaseczyński (gminy: Konstancin-Jeziorna, Lesznowola, Piaseczno), – powiat warszawski zachodni (gminy: Izabelin, Łomianki, Ożarów Mazowiecki, Stare Babice), – powiat pruszkowski (cały). 	0%	0%
--	----	----